

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/21/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814200543
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8814200543.6

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletej J. O., J.. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti otca Z. O., J.. X.X.XXXX, G. E. XX, XXX XX S., zastúpeného JUDr. Tomášom Saladiakom, advokátom, AK M.R. Štefánika 171, 093 01 Vranov nad Topľou, na návrh matky S. O.Q., J.. XX.X.XXXX, G. S. Č.. XX, XXX XX E. J. Y., zastúpenej JUDr. Jaroslavou Oravcovou, advokátkou, AK Dobrianskeho 1651, 093 01 Vranov nad Topľou, o nariadenie predbežného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

Návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

Návrhom vo veci samej sa matka maloletého dieťaťa domáha zmeny styku otca s mal. J. O., J.. XX.XX.XXXX upraveného rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 2P/94/2011 -237 zo dňa 3. júla 2013 tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou každú párnú soboru v mesiaci od 14.00 hod. do 16.00 hod. v mieste trvalého bydliska matky za jej prítomnosti.

Otec sa návrhom podaným na súde dňa 22.4.2015 domáhal nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd zmenil jeho styk s maloletou J. O., J.. XX.XX.XXXX upravený rozsudkom Okresného súdu Svidník, č.k. 2P/94/2011-237 zo dňa 03.07.2013 tak, že je oprávnený stretávať sa s dcérou každú párnú sobotu v mesiaci od 14.00 hod. do 17.00 hod na mieste mimo trvalého či prechodného bydliska matky - za jej prítomnosti, a to do rozhodnutia súdu vo veci samej. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutím Okresného súdu Svidník, sp.zn. 2P/94/2011 zo dňa 03.07.2013 bola zmenená úprava styku k mal. dcére, ktorá bola zverená do osobnej starostlivosti matke. Vzhľadom na pretrvávajúce problémy vyplývajúce z nenávisťi celej matkinej rodiny voči otcovi maloletej, sa matka rozhodla podať návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd styk otca s maloletou J. zakázal. Svoj návrh odôvodnila tým, že dcéra podstúpila vyšetrenie, podľa ktorého trpí závažnou depresívnou dekompenzáciou, nadmernou úzkosťou a strachovými reakciami. Okresný súd svojím uznesením zamietol návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia. Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Prešove sp.zn. 11Cop/16/2014 zo dňa 30.10.2014. Aj napriek týmto skutočnostiam, ako aj zisteniu, že konanie matky skôr sleduje nájsť dôvody na to, aby obmedzila otca v zákonom práve na stretávanie sa s maloletou a realizovanie rodičovských práv zaručených Zákonom o rodine, ako aj konštatovaniu, že súčasťou rodičovských práv je najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletého dieťaťa, sa pri stretnutiach s dcérou opakovane stáva, že dcéra otcovi pod dozorom matky nadáva, odmieta sa s ním rozprávať a pľuje naňho. Veci ktoré jej prinesie hádže okamžite do koša. V žiadnom smere matkou nie je usmerňovaná, že takéto správanie nie je správne. Naopak dcéru v tomto konaní podporuje nielen jej vlastná matka, ale aj jej zvyšná rodina, s ktorou žijú v spoločnej domácnosti, kde prebieha aj súdom určený styk. Stretnutia otca s dcérou tak prebiehajú výlučne vo vnútri domu v malej obývačke za prítomnosti rodinných príslušníkov. Pani Y., u ktorej sa

matka s dcérou počas stretnutia zdržiavajú neraz kričala, že je to jej dom, že bude robiť to ako oni chcú. Ak prekročí čo i len prah obývačky zavolá na otca políciu. Toho všetkého je svedkom aj dcéra, aj keď otec rodinu matky a samotnú matku prosil, aby uvedené problémy neriešili pred dcérou. Dcéru však naďalej vedú k odmietavému postojovi k otcovi, ale aj k zvyšku jeho rodiny, ktorá dcéru nevidela už veľmi dlho, pretože do obývačky rodinného domu starej matky, kde styk výlučne prebieha ich jednoducho nevpustia. Prakticky ich ani nepozná, pretože sa identifikuje s matkiným negatívnym postojom voči otcovi, čo vo veľkej miere viedlo k tomu, že si nemohol vytvoriť pozitívnu citovú väzbu k dcére ani otec ani jeho rodina. Svedčia o tom aj záznamy zo stretnutí, ktoré pravidelne zasielal súdu, a na ktoré sa v tomto smere aj odvoláva. Dcéra sa podľa znaleckého posudku MUDr. M. nekriticky identifikuje s názormi matky na otca, čo nie je prejavom jej slobodnej vôle. Takéto správanie môže byť nebezpečné v tom, že sa naruší sebadôvera dieťaťa a v budúcnosti môže zdeformovať jadro jeho vlastnej osobnosti. Takéto stretávanie s dcérou - v mieste bydliska matky - v dome kde žijú ďalší rodinní príslušníci matky je nekvalitný a devalvujúci. V konečnom dôsledku prispieva k udržiavaniu psychických ťažkostí dcéry a prehĺbujú jej odcudzenie k biologickému otcovi. Otcovi záleží na tom aby sa dcéra pri hrách uvoľnila, prejavila radosť, aby si k nemu vytvorila citový vzťah. Chcel by, aby chodili aj na prechádzky a stretávali sa s inými deťmi, aby vedela, že otec ju má rád. Pri súčasnej podobe stretávania, za prítomnosti rodiny v jednej izbe, to nikdy nebude možné. Konaním matky sa tak aj naďalej prehĺbuje odcudzenie maloletej J. k otcovi, a to bez akéhokoľvek ohľadu na výsledky doterajšieho dokazovania, ktoré jednoznačne poukázali na nesprávny postoj matky k výchove dieťaťa. Hrozí tak, že dôjde k úplnému odcudzeniu dcéry, k čomu systematicky smeruje matka svojím konaním. V danom prípade otcovi, ale aj dcére hrozí bezprostredná ujma, ktorú nezvráti ani prípadné priaznivé rozhodnutie súdu vo veci samej. Do rozhodnutia súdu vo veci samej, prípadne do realizácie odporúčania znalkyne MUDr. M., sa tak situácia môže podstatne zhoršiť, a preto práva a povinnosti je v tomto smere potrebné do času realizácie odporúčaní znalkyne, príp. do rozhodnutia súdu vo veci samej predbežne upraviť. Nariadenie predbežného opatrenia pritom v ničom neobmedzí nad nevyhnutnú mieru práva maloletej, len zabráni konaniu, ktorého zjavným účelom je dosiahnuť matkou želaný stav aj bez právoplatného rozhodnutia súdu. Rešpekt k právam iných je predpokladom riadnej výchovy. Ak však matka nerešpektuje právo otca aktívne sa podieľať na výchove dieťaťa, je otázne do akej miery rešpektuje záujmy dcéry J.. Stretávanie s dcérou má byť využité na to, aby sa u nej vytváral vzťah dieťaťa k svojim rodičom, a aby táto orientácia nebola len jednostranná na matku, ale aj na otca.

Šetrením zo strany kolízneho opatrovníka bolo zistené, že otec navrhuje upraviť miesto stretávania v meste A.. Mesto je len 5 km vzdialené od obce S., kde sa matka s dieťaťom cez víkendy pri svojich rodičoch zdržiava. Počas týždňa sa matka zdržiava v E. J. Y., kde má prenajatý byt, takže do obce S. prichádza s dieťaťom prevažne len na jeho stretnutia. Maloletej J. je podľa vyjadrenia otca mesto A. známe a sú tam aj viaceré možnosti trávenia voľného času. Sú tam dve pizzérie, reštaurácia, zmrzlina, preliezky pre deti, park, zrekonštruovaný amfiteáter, cyklotrasa popri rieke, kde sa dá prechádzať. Je tam možnosť vybrať si vhodnú aktivitu na trávenie voľného času s dieťaťom. Matka počas návštevy kolízneho opatrovníka v rodine, v obci S. Č.. XX, za účasti dieťaťa, dňa 14.05.2015 uviedla, že pre maloletú J. musela opäť vyhľadať odbornú psychologickú a psychiatrickú pomoc. Jej správanie sa zhoršilo, dieťa je výbušné, nespokojné, podráždené, a to aj vtedy, keď je samé, keď sa hrá, so zlosťou hádže hračkami a podobne. Maloletá sa jej často sťažuje na bolesti bruška, zvyčajne ráno predtým, než má ísť do materskej školy. Dokonca uplynulý pondelok ráno pred odchodom do materskej školy zvracala. Podľa informácií od matky, maloletá do škôlky chodí nerada. Pretrvávajúcim problémom u maloletej je pomočovanie. Matka dňa 09.04.2015 navštívila s maloletou detskú klinickú psychologičku v Prešove, PhDr. N.. Z jej správy vyplýva, že táto na prechodný čas odporúča prerušiť návštevy otca s dieťaťom. Dňa 12.05.2015 matka navštívila s maloletou detskú psychiatrickú MUDr. V. v Košiciach. Na základe ťažkostí u dieťaťa opisovaných matkou pri vyšetrení, lekárka odporúčala na prechodnú dobu kontakt otca s dieťaťom prerušiť. Znalecký posudok vypracovaný v súdnom konaní matka klinickej psychologičke, ani psychiatricke k nahliadnutiu nepredkladala.

Z lekárskej správy detskej psychiatricke MUDr. Y. V. zo dňa 12.5.2015 vyplýva, že táto odporučila na prechodnú dobu kontakt otca s maloletým dieťaťom prerušiť, nakoľko otec nemôže mať radosť z toho, že svojmu tak veľmi milovanému dieťaťu robí zle. Ak sa dieťa upokojí, vyrastie, bude prístupnejšie verbálnej argumentácií bude možné styk realizovať bez doterajších zbytočných afektívnych raptov dieťaťa. Okrem rodičovských práv je v tomto veku predovšetkým právo dieťaťa na pokojné detstvo, bez ohľadu na udávanú indukciu (tvrdenie proti tvrdeniu) dieťa vníma celú atmosféru stretnutí, vníma nátlak, kontakt s otcom nikdy nemala srdečný, s otcom nikdy nevyrastala, nepozná ho tak, aby sa na neho tešila. Vo

vyššom veku, ak by tlak ustal, by mala aj spontánny záujem poznať svojho otca. Toho času je na najlepšej ceste prerušiť s ním styk na celý život.

Podľa správy z psychologického vyšetrenia klinickej psychologičky PhDr. S. N. zo dňa 9.4.2015, výsledky psychologického vyšetrenia ukazujú, že t.č. úroveň rozumových schopností menovanej je vo verbálnej i v neverbálnej časti v pásme ľahkého nadpriemeru. Podľa výsledkov psychologického vyšetrenia ide o dieťa s prehĺbujúcou sa depresívnou poruchou správania, manifestujúcou tak v somatoformnej podobe ako aj v správaní dieťaťa. Ide o dieťa ktoré je už dlhodobo v kríze viazanej na návštevy otca, ktoré dieťa zásadne odmieta. Odporučila na prechodný čas, a to do času celkového psychického upokojenia dieťaťa pozastaviť návštevy otca. O jednotlivých aspektoch prístupu k dieťaťu bola matka konkrétne poučená.

Zo záverov znaleckého posudku MUDr. H. M. č. 1/2015 vyplýva, že citová väzba mal. J. k svojmu otcovi je v súčasnosti negatívna. Maloletá si k otcovi vytvorila nekompromisný negatívny vzťah. Obidvaja biologickí rodičia majú svoju dcéru úprimne radi. Vzhľadom k tomu, že dcéra kategoricky odmieta svojho otca, pričom nevedela vysvetliť, prečo otca nechce, prečo ho nemá rada, možno predpokladať, že matka (ale aj ostatní príbuzní zo strany matky) svojim priamym aj nepriamym správaním, svojimi výrokmi pred dcérou na adresu bývalého manžela popudzuje dcéru proti jej biologickému otcovi. Inými slovami povedané pôsobí na dcéru tak, aby o svojom otcovi mala zlú mienku, aby ho nemala rada, aby sa ho bála, aby sa s ním nechcela stretávať. Matka týmto svojim správaním prispieva a prehĺbuje odcudzenie dcéry k otcovi. Maloleté dieťa vo vzťahu k otcovi nereaguje spontánne. V porozvodovom období biologickí rodičia vzájomne nekooperujú. Začiatok ich spolupráce bude ťažký, pretože je prekrytý nahromadenými negatívnymi emóciami, ktoré prechovávajú voči sebe navzájom. Bolo by vhodné, aby sa tieto negatívne emócie eliminovali pod dohľadom psychoterapeuta - odborníka na porozvodovú starostlivosť o deti. Znalčka odporučila, aby styk maloletej s otcom zo začiatku prebiehal v ambulancii psychoterapeuta za prítomnosti biologickej matky a neskoršie po predchádzajúcom súhlase psychoterapeuta môže prebiehať styk maloletej s otcom aj mimo jeho ambulanciu, na neutrálnom mieste v prítomnosti matky každú druhú sobotu v mesiaci v čase od 14.00 do 17.00 hodiny.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa osvedčila aspoň danosť práva - nárok a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Predbežné opatrenie možno nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava právnych pomerov účastníkov, druhým potreba zabezpečiť výkon súdneho rozhodnutia, ak by mal byť ohrozený. Spoločným znakom obidvoch predbežných opatrení je ich predbežný dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, ako aj zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že nie je dôvod na nariadenie predbežného opatrenia podľa návrhu otca maloletého dieťaťa.

V predmetnej veci bol už znalkyňou MUDr. H.J. M. vypracovaný znalecký posudok na stanovenie optimálnej úpravy styku otca s maloletou dcérou. Znalčka odporučila rodičom sedenia u odborníka na porozvodovú starostlivosť o deti. Zo záverov znaleckého dokazovania tiež vyplynula počiatočná nevyhnutnosť stretnutí otca s maloletou v ambulancii psychoterapeuta. Až následne znalčka odporučila realizovať styk otca s maloletou aj mimo ambulanciu na neutrálnom mieste a za prítomnosti matky dieťaťa. Za daného stavu je nevyhnutné rešpektovať odporúčania znalkyne, nakoľko akýkoľvek necitlivý zásah by mohol zhoršiť už aj tak negatívny vzťah maloletej dcéry k svojmu otcovi. Stretávanie otca s maloletou dcérou bude prebiehať pod odborným psychologickým vedením a až následne bude môcť súd rozhodnúť s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa o optimálnej úprave styku.

V danom prípade otec neosvedčil naliehavosť dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov. Za vyššie uvedeníh okolností a pri rešpektovaní odporúčaní znalkyne, je návrh otca na zmenu úpravy styku s maloletou J. nedôvodný.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Prešov podaním na tunajšom súde. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach / § 42 ods. 3 O.s.p./ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.